

D 39/98

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende godkände revisorn A-son. Anmälan rör A-sons granskning av posten varulager i två klientbolag räkenskapsåren 1992/93 och 1993/94. Bolagen som har haft samma ägare och företagsledning redovisade en balansomslutning på ca 44 mkr respektive 7 mkr för räkenskapsåret 1992/93 och 53 mkr respektive 10 mkr för året därpå.

Av handlingarna i ärendet framgår bl.a. följande. Bolagen försattes i konkurs den 4 mars 1996. I samband med konkursförvaltarens utredning uppdagades att företagsledaren manipulerat lagervärdena i bolagens redovisningar. Genom att använda dubbla lagerlistor höjde företagsledaren bolagens redovisade lagervärden så att den ackumulerade höjningen för båda räkenskapsåren uppgick till drygt 5 mkr i det ena bolaget och 775 000 kr i det andra bolaget. Bolagen hade i övrigt en ordnad bokföring och manipulationerna uppmärksammades först i samband med att företagsledaren själv upplyste konkursförvaltaren om de fiktiva värdena. Under den aktuella tiden betalade bolagen de skatter som påförts dem. A-son har avgivit rena revisionsberättelser för båda bolagen för respektive räkenskapsår.

A-son har yttrat sig och anfört bl.a. följande. Han bedömde att den interna kontrollen i bolagen var god bl.a. med hänsyn till den tillförlitlighet som fanns i det ekonomidatasystem som bolagen använde. Granskningsåtgärderna – stickprovsvisa inventeringar under löpande år, stickprovsgranskning av enskilda varor mot inköpsfaktura samt fortlöpande granskning och avstämning av bolagens redovisningar – indikerade inga fel, tvärtom visade kontrollerna att rutinerna var tillförlitliga. Vid revisionerna analyserade han även lagervärdena och ställde dem i relation till bolagens bruttovinster. De avvikelser i bruttovinsterna som han uppmärksammade lämnade företagsledaren tillfredsställande förklaringar till. Mot denna bakgrund bedömde A-son att personlig närvaro vid lagerinventeringarna inte var nödvändig.

RN, som haft tillgång till A-sons granskningsdokumentation för de aktuella revisionsuppdragen, gör följande bedömning.

A-sons dokumentation ger stöd för att han gjort en riskbedömning och att löpande granskning utförts av bolagens redovisning av varulager. Av dokumentationen går emellertid inte att utläsa vilka granskningsåtgärder som faktiskt vidtagits eller omfattningen av desamma. Likaså är A-sons anteckningar om vilka överväganden som gjorts och vilka slutsatser som dragits så allmänt hållna att det inte går att utrona om han haft fog för sina ställningstaganden till bolagens redovisade varulager. – Av god revisions sed följer att revisorn skall dokumentera sin granskning. Underlåtenhet att fullgöra dokumentationsskyldigheten på ett riktigt sätt är en allvarlig brist eftersom den omöjliggör en analys och tillförlitlig bedömning av revisionsarbetet i efterhand. Genom att inte på ett tillfredsställande sätt dokumentera sina revisionsuppdrag har A-son åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämndens ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Eva Stenman From, Elisabet Fura-Sandström, Klas-Erik Hjorth, Margit Knutsson, Bengt-Allan Mettinger och Jan-Erik Moreau. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt avdelningsdirektörerna Åsa Arffman och Per Eskilsson. Föredragande har varit Åsa Arffman.